

Verslag bijeenkomst Campenholt 4 november 2017

De bijeenkomst in het Labo wordt geopend om 10u

Aanwezig: Marcel Andries, voorzitter,

Huib Van der Steld, Eric Bonckaert, Hubert Gulinck, Emile Debacker, Paul Behets, Wouter Vanderbist, Mario Tanson, Felix Goossens, Anita Van der Hoeven, Marcel Simons, Rosine Duhameau, Stijn Simons, Jean Speltincx, Geert Vanhoof, Denise Croon, Ann Peeters, Jeanne Servranckx, Erik Heymans, Greet Janssens, Liesbeth Merckx, Gerry Croon, Hugo Schoevaerts, Marthe Vereertbrugghen.

Verontschuldigd: Pol Hessels, Jean-Pierre Magdaleens, Anne Van Hout, Frans Marchand.

1. Voor de bijeenkomst was een lezing voorzien door spreker Bart Lauvrijs aangaande 'Bijgeloof' aan wie, na een korte inleiding door Marcel, het woord werd gegeven.
2. Bart Lauvrijs was gastdocent Volksdevotie aan de Faculteit Vergelijkende Godsdienstwetenschappen te Antwerpen en tevens auteur van verschillende boeken over feesten, rituelen en verschillende vormen van bijgeloof. Heden geeft hij les in godsdienst in een school in Diest waar hij woonachtig is.
3. De spreker bracht een verhelderend en boeiend verhaal over tegenstelling geloof/bijgeloof. Het was een spraakwaterval van losse gedachten rond kleurensymboliek, geometrische symboliek, kosmische, geestenrijke en aardse krachten, plantenrijk, getallenmagie, enz. Dit alles gaf ons een duidelijk beeld over bijgeloof.

Geloof en bijgeloof (superstitie) worden vaak met elkaar verwisseld. Bijgeloof zou zelfs aan het begin staan van de vijf wereldgodsdiensten. Deze ontstonden uit heidense bijgelovige rituelen. De nieuwe godsdiensten lieten deze rituelen bestaan maar gaten er een godsdienstig sausje over. De mens gelooft, ook al beschikt hij niet over bewijzen. Iets wat je niet begrijpt maakt je vaak angstig. Deze angst ligt aan de basis van alle vormen van bijgeloof.

- Zo zijn de heiligen voor de katholieke kerk een punt van geloof. Bij de protestanten eerder bijgeloof.
- Zo zal een kaars aansteken zonder stilte of bezinning nijgen naar bijgeloof.

Door kaarsen aan te steken kon men de boze geesten op afstand houden.

- Geesten komen terug via spiegels.
- Met carnaval komen de goede geesten terug. Met Halloween de slechte.
- Zelfs kinderen dronken gegist bier om gezondheidsredenen, het water was meestal niet drinkbaar. Vandaar de "heilsdronk". Door met de glazen te klinken gaan de boze geesten uit het glas. Een "toost" uitbrengen.
- Kerstmis werd door de kerk van 25 maart naar 25 december verschoven, datum van de zonnewende, symbool van de geboorte van Christus. Ook toevallig 9 maand later.
- Alle boomgeesten wonen in bomen en takken die in de winter hun bladeren niet verliezen (dennen, maretakken op eikenbomen ...)
- De driehoek betekent gevaar: denk aan de gevarendriehoek, en onder een ladder doorlopen.
- Er werd telkens 3 dagen gefeest (vb. Paaswake, Pasen, Paasmaandag). Om de braspartijen te beperken verplaatste de Katholieke Kerk het feest van Allerheiligen in mei naar 1 november.
- Mensen waren bang van water, maar Jezus liep over het water.
- De appel is het voedsel van de goden. Wordt als laatste vrucht geoogst, zoals pompoen en biet.

- Sint Nikolaas wordt binnenskamers gevierd. Sint-Maarten daarentegen viert men buiten door voedsel te verzamelen voor de armen. Deze gebruiken verschillen sterk van streek tot streek.
- Men dacht dat de ringvinger rechtstreeks verbonden was met het hart. Vandaar de trouwring als teken van eeuwige liefde aan deze vinger.

Veel sporters hebben bijgeloof:

- Justine Henin at voor de match alleen bananen die haar coach ter plaatse kocht.
- Kim Clijsters legde steeds een dubbele knoop in de veter van haar linkerschoen en slechts 1 in de rechter. Van haar ouders verwachtte ze steevast dat ze steeds op dezelfde plaats in de tribune zaten, ook al zat haar moeder eens geruime tijd met haar voeten in een mierennest.
- Johan Crujff eiste van zijn verzorger dat die hem een goede wedstrijd toe wenste en beantwoordde deze wens met gekruiste vingers. Bij 't begin van de match liep hij ook steeds als laatste op het veld.
- Veel spelers weigeren een truitje met rugnummer 13. In de autosport bestaat er geen nummer 13. Gerrie Knetemann weigerde rugnummer 67 (de som van 6 en 7 is 13).
- Sommige leerlingen hebben een klavertje vier of andere geluksbrengers bij zich tijdens de examens en hebben liefst geen toets op vrijdag de 13^e.
- Het kaartspel bestaat uit 4 x 13 kaarten.

Getallenmagie:

- De cijfers 3 – 7 – 9 worden als positief beschouwd, 11 en 13 daarentegen niet.
- Het getal 3 geniet in de Katholieke kerk een goede reputatie. Denk aan de H. Drievuldigheid, de 3 wijzen en de 3 domme maagden, 3 koningen, 3 aartsvaders Abraham, Isaac en Jacob.
- Het getal 7 verwijst o.a. naar de 7 sacramenten, de 7 zonen van Abraham, de 7 magere en de 7 vette jaren. Ook denkt men aan Sneeuwwitje en de 7 dwergen en de 7 mijlslaarzen.

Volgens spreker zit “de jeugd” in een wereld van leegte. Hoe kan je volgens hem anders oordelen over een “buitenspel” wanneer je de spelregels van de voetbal niet kent. Hun kennis moet onderbouwd zijn.

De Katholieke godsdienst is het meest flexibel van alle godsdiensten. Godsdienst kan misbruikt worden. Iemand die iets uitstraalt heeft macht. Opus Dei is geen sekte, maar een groepering van intellectuelen. Vrijmetselarij is geen godsdienst, maar wel een verruiming van de geest. In België betekent het een anti religieus gegeven.

Wij ontstaan uit het niets en gaan bij ons overlijden terug naar het niets. Komen wij van de aap of komt de aap van de mens?

Een godsdienst zou moeten mensopbouwend zijn.

4. Wegens de boeiende spreker en de aandacht van alle aanwezigen was het middaguur snel voorbij, werd de spreker gemeend bedankt voor zijn uiteenzetting en werd beslist spoedig een volgende bijeenkomst te houden.
5. Datum volgende bijeenkomst: 18 november om 10.00 uur in het Labo.

Geert Vanhoof,
Verslaggever
16/11/2017

Marcel Andries
Voorzitter
17/11/2017

Campenholt – Heemkring Kampenhout - www.kampenhout.be/heemkring

Voorzitter: Marcel Andries, Kutsegemstraat 15, 1910 Kampenhout, marcel.andries1@gmail.com
 Ondervoorzitter: Hugo Schoevaerts, Tritisstraat 30, 1910 Kampenhout, hugoschoevaerts@gmail.com
 Secretaris: Gerry Croon, Bukenstraat 6, 1910 Kampenhout, gerry.croon@kampenhout.vera.be
 Bestuurslid: Huub Van der Steld, Glimwormlaan 11, 1910 Kampenhout, vdss1910@gmail.com
 Bestuurslid: Paul Behets, ST.-Martinusstraat 6, 2811 Hombeek, paul.behets@telenet.be
